

ARANYOSVIDÉK

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közgazdasági, társadalmi, szépirodalmi s a torda-aranyosmegyei tan. testület hivatalos lapja. — Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 4 frt. (8 korona)
Fél évre 2 frt. (4 korona)
Negyed évre 1 frt (2 korona)
Papoknak és tanítóknak egész évre 2 frt.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Nagy Albert.

Kiadó laptulajdonosok:
NAGY OLIVÉR, ÉS TÁRSAI.
Szerkesztőség: Jókai-utca 72. sz. Kiadóhivatal: Megyeház.

Kéziratokat nem adunk vissza.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

A pénzküldemények pedig a kiadóhivatalhoz.

HIRDETESEK DIJA:

Egész oldal 20 frt
Fél oldal 10 frt
Egy negyed oldal 5 frt
Egy nyolczad oldal 2 frt 50 kr
Egy tizenhatod oldal 1 frt 25 kr
Reklamsora 20 kr

Brassai ünnep Toroczkó-Szentgyörgyön.

Holnap, (f. hó 18-án) lepleznek le Toroczkó-Szentgyörgyön egy emléktáblát, a mely hivatva lesz megmutatni a késő utódoknak is azt a helyet, hol az áldott emlékeztető néhai Brassai bácsi született volt ezelőtt 100 évvel.

Ez a leleplezési ünnepély tehát bizonyára sok lélekemelő momentumokban lesz gazdag, mert ez ünnepélyen a magyar tudományos akadémián kívül még más egyletek, intézetek, társaságok stb. is kiküldött képviselőik által ujjolag befogják mutatni kész hódolatukat a halhatatlanná vált Brassai bácsi nagy szellemének. Ujjolag előnkbe lesz állítva a Brassai bácsi nemes egyénisége, a milyennek őt életben ismertük, fölruházva azokkal a sokoldalú tehetségekkel, a melyek őt annyira kiváló tudósunkká tették vala; előnkbe lesz állítva a tudós mellett az ember is, a maga érző jó szívével, a melyből a nemes érzések mindig olyan gazdagon buzogtak elő, mint a mily gazdagon tör elő a szikla oldalából a kristály tiszta forrás vize.

Egyszóval: belesz mutatva a megjelenő közönségnek a néhai Brassai bácsi olyannak, a milyen ő életében vala, és olyannak, a milyenné — hallhatatlan lelke lerázván magáról porhüvelyét — halála után magasztosult: időn és enyészeten keresztül is folyton ragyogónak mutatkozó élő emlékké, élő fogalomná, a mely intse, a mely figyelmeztesse a késő utódokat az ő nagy és nemes szellemének megfelelő módon élni, munkálni, cselekedni... Bizonyára elismerést és meleg kö-

szönetet érdemel Toroczkó-Szentgyörgy közönsége, hogy egész odaadással ragadta meg az alkalmat: a néhai emléke iránti nagy tiszteletének külsőleg is kifejezését adni, bebizonyítván ez által is, hogy a valódi érdemeket elismerni és azokat kellőleg méltányolni is tudja. És az teszi Toroczkó-Szentgyörgy közönségének ünnepét országos ünnepé, hogy a tiszteletnek ehhez a nyilvánításához, a valódi érdemeknek ehhez az elismeréséhez és azoknak kellő méltánylásához hozzájárul az egész ország is, úgy hogy bátran kimondhatjuk, miszerint Toroczkó-Szentgyörgy közönségének szívével összefog dobanni holnap az egész ország szíve, — áldozván a kegyelet megszentelt érzelmeivel a néhai jó Brassai bácsi emlékeztetének.

A midőn tehát elismerésünket fejezzük ki Toroczkó-Szentgyörgy közönségének, és az ünnepélyt rendező bizottság élén álló Thoroczkay Lajosnak a holnap lefolyandó ünnepély előkészítéséért; másfelől legyen szabad részünkrol is a legmelegebben üdvözlünk a nevezett községbe megjelenő vendégeket, a kiknek mindegyikét egy közös érzés szülte vagy fogja elhozni a kies fekvésű szép Toroczkó vidékére: hódolati mutatni be a nem rég meghalt jó Brassai bácsi dicső emlékének...

Közig. bizottsági ülés.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága Gróf Bethlen Géza főispán elnöklete alatt f. hó 14-én tartotta meg rendes havi ülését, a melynek főbb momentumait a lehető röviden a következőkben ismertetem:

A szabadságon levő Dr. Betegh Miklós

alispán helyett főjegyző által felolvasott alispáni jelentés szerint a múlt hóban beadványi jegyzőkönyvre érkezett összesen 1535 közíg. ügydarab, a melyek kevés kivétellel mind ellátást nyertek. Külföldre szóló utlevél 29 egyének adatott ki Oláhországba. Tüzeset Tur, Uraly, Bogáth és Bányabükk községekben fordult elő 365 ftrra becsült kárral, melyből csak 35 ftrt érték volt biztosítva. A közigazgatási fogdában a múlt hóban 19 egyén volt letartóztatva.

A helyeslőleg tudomásul vett alispáni jelentés után Nagy Olivér főjegyző előterjesztette Kolozsmegye közigazgatási bizottságának egy a kereskedelemügyi miniszterhez intézett és pártolás végett megyénk közig. bizottságának is megküldött azon felterjesztését, a melyben kérelmeztetik, hogy a M-Ludas—besztercei h. é. vasuton, a jelenlegi vonalközeledés fenntartása mellett, t. évi okt. hó 1-től kezdődőleg egy második ugynevezett nappali vonalközeledés is életbe léptetessék. A felterjesztésnek hasonló szellemű felirattal leendő pártolása határozottat el.

Dr. Szentpéteri L. főorvos havi jelentése szerint megyénk múlt havi közegészségügyi állapota „a legkedvezőbb volt.” A tordai kórházban ápolatott a múlt hóban 80 beteg, a kik közül további ápolás alatt maradt a hó végével 33. A hasznos házi állatok között a sertésvész föllépett Borév, Ar-Rákos, Kecze, Szt.-László, P.-Szt.-Király, Gyéres, Kishánya és Bikalat községekben.

Téglás István kir. tanfelügyelő havi jelentéséből kiemelem a következőket: a múlt hóban folytak le az állami és községi iskolák, valamint a városi felekezeti iskolák vizsgálatai — mindenütt öröndetes eredménnyel. A kercsedí, bodoni, alsójárai és ujtordai állami elemi iskola házak építése,

javitása, illetőleg kibővítése iránt újabb intézkedések tétettek. A harasztosi és toroczkói községi iskolák államosításának ügye ismét folyamatba vétetett. A vallás és közokt. ügyi miniszter a gyéresi áll. elemi iskolának kisebb építési munkákra 153 ftrtot, a tordai állami polgári iskolának pedig taneszközökre ujabbban is 500 ftrtot engedélyezett. A jelentés szerint résztvett kir. tanfelügyelőnk 10 állami, 2 ev. ref., 1. unitárius, 1. iparos tanoc és 1. kereskedő tanoc iskola vizsgáin.

Mezey Lajos kir. pénzügyigazgató havi jelentése szerint befizettetett a múlt hóban a tordai kir. adóhivatalhoz különböző adó címeken 50655 ftr 03 kr, a m-ludasi adóhivatalhoz 9402 ftr 18 kr és a topánfalvi kir. adóhivatalhoz 6921 ftr 64 kr.

Alacs Zoltán kir. mérnök havi jelentésével kapcsolatban Gróf Bethlen Bálint által tett indítvány alapján közig. bizottság feliratot határozott intézni a földmívelésügyi miniszter urhoz, a melyben fölfog kéretni, hogy tekintettel az Aranyos folyónak majdnem minden évben ismétlődő rakoncátlanokodására, mi által a jelzett folyó közelségében fekvő községek — terményeiknek elpusztulásával — akárhányszor, (mint p. o. a folyó évben is) *inséggel* küzdenek: méltóztassék intézkedni, hogy az Aranyos folyónak Hadrév községétől egészen Várfalva községéig leendő szabályozása mielőbb munkálatba vétessék.

Dr. Pap Domokos, kir. ügyész havi jelentése szerint a tordai kir. törvényszéki fogházban a múlt hó végével volt 32 elítélt és 9 vizsgálati fogoly.

E. M. K. E.

A torda-aranyosvármegyei választmány véleménye az „E. M. K. E.” szervezeti osztályának módosításához.

Nagy hullámokat vert fel, élénk érdeklődést keltett az „E. M. K. E.” alapszabá-

Az „Aranyosvidék” tárczája.

Halottam van....

Halottam van, nagy halottam
Felállítom a ravatalt;
Eltemetem — elsiratom . . .
Pedig másoknak meg se halt.

Másoknak élész, én is látlak
Elvélve néha itt — amott,
De nekem nem vagy a régi
Kit én szerettem az — halott.

Eltemetlek, elsiratlak
S mégis szeretlek míg élek,
De ha olykor utamba jössz,
Mint kísértetek kitérek.

Nem öltözöm feketébe,
Nem lesz ruhám sötét gyászról —
— Rózsaszínű . . . tarka-barka . . . —
De lelkelem örökké gyászol.

Felállítom a ravatalt,
Legyen meg a gyászpompája;
Elszállt álom: tőmjén illat.
Hervadt remény: letört pálma.

Szemfedőd lesz az az elhányt
Tépett rózsaszínű fátyol,
Melyet együtt szövögettünk
Szerelmünknek sugarából.

Virág is lesz koporsódon:
Sok, sok égő piros rózsza;
Az a boldog szerelemben
Töltött sok, sok édes óra.

A sirod az nagyon mélyen
Szívem fenekén lesz ásva,
Göröngy helyett sok el nem sirt
Könnyem fog peregni rája.

Szívem fölé — jelkő gyanánt
Hogy ott phensz drága halott —
Oda teszem — mit rám hagyta! —
Ezt a sötét, nagy bánatot.

Tóth Erzsi.

1897. évi keleti utazásom.

V. rész. (10.)

— Jeruzsálem, Jaffa, Fiume, Budapest. —
(Vége.)

Villásreggelinél már látszott az ünnep, mert a rendes ételeken kívül még piros tojást, sonkát és kalácsot is kaptunk reggelire, hogy jobban ünnepeljünk. Reggeltől ebéd idejéig s egész délután kártyáztunk. Ebédhez az egész társaságunk megjelent, jó és nagy ebédünk volt s ebéd után ünnepi szokás szerint az asztalok mellett maradtunk poharazni, mely poharazásból lassankint egy jó korhelység — becsületes magyar mulatság — nőtte ki magát, bő poharazással, pezsgővel, zenével, énekléssel és tánczazzal egybekötve. Nagyon jól mulattunk s valójában csak most — utazásunk vég-óráiban — ismerkedtünk jól össze, mely ha utazásunk kezdetén történt volna, az még kellemesebb és fesztelenebb lett volna; sokak mulatságának csak a reggel hozta

meg a végét. Az egész hajó legénysége, a matrózok, gépészek, a tiszték s még a pincérek — kammeriérik — is bámultak bennünket „hogy mulat a magyar?” Nagy becsületet is szereztünk nemzetiségünknek, mert a főpincér nyilatkozata szerint a három hónapra beraktározott pincézneknek jó felét elfogyasztottuk.

Április 19-én csak 8 óra után keltem fel, borus időben felmentem a fedélzetre, hol kapitányunk azon örömhírral lepett meg, hogy ma estve Fiuméba fogunk kikötni; nagy volt mindnyájunk öröme, vigan voltunk s mégis ezen nap volt tengeri utunk leghosszabb napja — mert alig vártuk az estvét, egész napon jöttünk, mentünk a mostan már igazán szűknek érzett hajónkon, nem tudtunk semmi komoly dologgal foglalkozni, volt kelete a látszóveknak, mindenki először akarta a szárazt meglátni, többször kiáltották, hogy itt van — látszik már a kikötő! de azok csak más partok voltak még és nem Fiumé.

Végre — a hosszú nap után — estve 8 óra felé megláttuk Fiumét és 9 órakor szerencsésen kikötöttünk. Egy jókora képződéssel mi is, mint a régi magyarok, egyenesen Ázsiából jöttünk Európába és éppen magyar hazánk szép kikötőjébe, a haza édes és Szentföldjére tettük lábainkat. Sieltünk is a partra, a hajó pár perc alatt néptelen lett, kiszállottunk s bár a hajón

jól ebédeltünk, még is ettünk és ittunk hazai jó eledelt és italt. Éjjel felé visszatértünk a hajóra aludni, mert csomagainkat nem hozhattuk ki késő este s így partra szállásunk holnapra maradt.

Befejezés.

Április 20-án korán felkelve összesomagoltunk s elbucsuzva hajós-tisztjeinktől s főképpen annak kedves kapitányától, elhagytuk a Metkovichot és partra szállottunk. Legelső dolgunk volt haza táviratozni szerencsés megérkezésünket és a postán felkeresni leveleinket, melyek szép számmal voltak, mohó kíváncsisággal olvastuk azokat, mert a Jaffától—Fiuméig 6 nap és 7 éjszaka tartott tengeri utunk alatt semmi tudósítást se vehettünk, — én magam is csak az itten vett levélből ma tudtam meg, hogy távollétem alatt, április 9-én, leányom egy kis unokával ajándékozott meg; mások egyéb híreket kaptak, melyeknek egy-mással való közlése után felmentünk a Terzáttora, a régi Frangepán-várba, hol a hajósok fogadalmi templomában hálát adtunk teremtőnknek, szerencsés megérkezésünkért. Ezen templom falai, mind tengeri viharban volt hajók képeivel vannak teleaggatva, szerencsés megszabadulások emlékére. — A várból lejövet egy nagy esőt kaptunk — első eső utunk megkezdése óta — mely miatt a nap legnagyobb részét

lyainak, ügyrendjének módosítása tárgyában a napi sajtóban közzé tett, mindenik vidéki választmányhoz véleményezés végett megküldött tervezet; melynek a vidéki választmányok véleményeivel együtt való értelmes megvitatása a június 30-iki legutóbbi központi választmány feladatai közé tartozott volna, ha a sors keze, az „E. M. K. E.” derék elnökének elhalálozásával és a méltán megillető kegyelet adójával, e megvitatást az őszire el nem napolta volna.

Őszig még sok idő van; de csak egy értékesíthetjük a szomorú áron nyert halasztást, ha felhasználjuk a nyári szünetet, hogy mindenik vidéki választmány, sine ira et studio, tárgyilagosan, és eltekintve személyektől, politikától (mely hogy az egyetbe be ne férközhessen, arra mindnyájunknak legfőbb gondja legyen, hogy legalább az EMKE-nél beküldjön ki a magyar legnagyobb ellenségével — önmagával) mondja el a maga véleményét, a maga óhaját, javaslatát; és közöljék a vidéki választmányok véleményeiket a napi sajtó útján, hogy egyik a másikat is megbírálhassa és a központhoz már megrostálva, megfontolva kerüljenek e vélemények, melyekből hadd győzzön a jobb, győzzön csak a jó; mely nemzeti irányu EMKE-nk jövőjének hasznára váland. Több szem többet lát, a megpendített eszmék, új eszméket keltenek fel.

Az alábbiakban közöljük az „EMKE” torda-aranyosvármegyei választmányának véleményét az „EMKE” szervezeti szabályainak módosításához, a legutóbb tartott választmányi ülés jegyzőkönyvi kivonatában; úgy a mint az az elnökség által a kolozsvári központi igazgatósághoz hivatalosan beküldött:

Kovács Dániel titkár felolvasta az „EMKE” alapszabályainak, szervezeti szabályainak revíziójára vonatkozó tervezetet.

A tervezet élénk vitára adott alkalmat, de miután arról a központhoz, rövid, záros határidő alatt kellett a választmányának véleményét benyújtania; ennél fogva csupán a legfontosabb kérdésekre hoztak a következő határozatok:

a) Az alapító tagok jogai ne csorbitassanak. Az alapítók azon joga, hogy a központi választmányának életfogytig virilis tagjai, olyan megnyert joguk, a mely miatt sokan nagy áldozattal rendes tagokból alapító tagokká lettek, a melyet a ma élő alapítóktól elvenni sem lehet; ellenben azon a hunyad-vármegyei választmány által tett javaslatot, hogy az alapítók jogai kiterjesszenek az egyenes örökösekre, választmányunk nemcsak elnem fogadja, de nem is helyesli, mert a tagsági jogok az alapszabály 8 §. szerint az elhalálozással meg-

szűnnek és az „EMKE” iránt alapítvány tevéssel érdeklődő elődök utódaiban új alapítót joggal remél és vár az „EMKE” egyesület.

b) A tagsági díj fel ne emeltesse; de le se szállíttassék: maradjon a régi.

c) Csak azon néptanítók tekintessenek az „EMKE” rendes tagjaiul (tagsági díj fizetés nélkül) a kik minden évben január 15-ig írásbelileg bejelentik ebbeli óhaját, és így az „EMKE” iránt érdeklődést mutatnak.

d) A választmány tagjainak száma 45 legyen, kiknek két harmada a vidéki (tehát nem kolozsvári) tagok közül választandó.

e) A tervezet ama pontja ellen, mely az egyet felosztása esetén a törzsvagyon kamatainak felosztását az erdélyrészi három magyar püspökre bizza (ellentétben a hunyad-vármegyei választmány véleményével) kifogás nem emeltek.

f) A titkár és segédtitkár állandó lakásának kérdése élénk vitára szolgáltatót alkalmat és szótöbbséggel kimondatott, hogy vidéki választmányunk véleménye szerint úgy a titkár, mint a segédtitkár állandó tartózkodási helye mindenkor csak az egyesület székhelye Kolozsvár lehet.

g) Ellentétben a tervezettel, kíváncsún tartja vidéki választmányunk, hogy az EMKE programjában a közgazdasági ágazat továbbra is fenntartassék.

h) A jegyzőkönyveknek a gyűlések után kiküldöttek által azonnal való hitelesítése iránti javaslatot nemcsak nem elnezzük; de sőt helyesljük. Vidéki választmányunknál, az egyet megalakulása óta ez volt állandó gyakorlatunk.

i) Gyűlés után a torda-aranyosvármegyei választmány alelnöke: Sándor Kálmán azon indítványát terjeszti még a központi választmány elé, hogy választmányunk által tett és a központ által elfogadott azon két indítványunk, hogy a vidéki választmányok kötelezőleg minden év január 15-ig állítsák ki és nyomassák ki tagjaik névsorát, a kötelezettség tartama és a hátrálékok kiténtetésével; továbbá, hogy az „EMKE” egyesület tagdíjait postai chequek útján igyekezzenek minden egyes tagtól előre beszédni, vétessék fel az alapszabályokba és ügyrendbe és toldassék meg azon, a központot és vidéki választmányokat is kötelező függeléssel, hogy egy évnél régebbi hátrálék, két ízbeni felszólítás eredménytelensége esetén perrel is felhajtandó, a kir. járásbíróknál kérendő fizetési meghagyások útján; és ne türessék meg a jelenlegi anomália, hogy két-három cycluson át is olyan tagok szerepeljenek rendes tagokként, a kik legfennebb az első évi részletet fizették

meg, és azóta soha egyet sem; a kiket bár az egyet tagjainak tekint, ők magukat tagoknak nem tekintik.) Inkább kevesebb tagja legyen az egyetnek, de az mindenik valóságos és nemcsak névleges tagja legyen az egyetnek.

Az „EMKE” torda-aranyosvármegyei választmányától.

Sándor Kálmán,
első alelnök.

Kovács Dániel,
titkár.

Heti hírek.

A Brassai ünnep. A holnap Torozskó-Szt.-Györgyön lefolyandó szép ünnepélyen — az eddig beérkezett jelentések szerint — a kolozsvári unitárius Egyházi Képviselő tanácsot Nagy Lajos egyházi főjegyző, a Dávid Ferencz egyetlet Boros György és az unitáriusok kolozsvári főiskoláját Kanyaró Ferencz tanár fogják képviselni. A mint értesülve vagyunk az ünnepi szónokok sorában lesz dr. Szadeczy Lajos, egyetemi tanár is, továbbá Márki Sándor dr. az akadémia nevében, az Erdélyi Múzeum-Egyet nevében pedig Apáthy István dr. fog beszédet tartani.

Püspöki esküvétel. Gr. Májláth Gusztáv, az erdélyi róm. kath. egyházmegye új püspöke, f. hó 15-én délelőtt tette le Bécsben a hivatalos esküt a Felsége kezébe. Az esküvételnél Wlassics Gyula vallás és közoktatásiügyi miniszter interveniált.

„A tordai daloskör” 25 éves jubileumi ünnepének fővédnökéül és díszelnökéül Gróf Bethlen Géza, vármegyénk szeretve tisztelt főispánját és Velits Ödön polgármestert kérte fel a rendezőség, kik az ügy érdekében kegyesek voltak a minőségben szíves közreműködésüket megígérni.

A tordai zene-egyletnek f. hó 11-én megtartott nyári táncvigalmáról bátran kimondhatjuk, hogy az „nem sikerült.” A városunkban nemes hivatást betöltő ezen egyetlet szemben, egy kissé nagyobb pártolásra számítottunk; de szomorúan kellett tapasztalunk, hogy ez a „pártolás” most nem volt akkora, a mekkorát a zene-egylet megérdemelt volna. A táncvigalmat rendező bizottságnak ily körülmények között aztán nagy megnyugvására szolgálhatott, hogy a tett kiadásokat mégis fedezte meg a *sovány bevétel* is, — s talán — nem tudjuk biztosan — még maradhatott fenn az egyet pénztára javára is egy pár forintocská — tiszta jövedelem gyanánt.

*) Így van ez, fájdalom, a székelly művelődési és közgazdasági egyetletnél is, a melynek az EMKE-be való beolvadása csak időkérdése lehet. Szerk.

A „tordai daloskör” 25 éves jubileumára lázas sietséggel folynak az előkészületek. A központi rendező bizottság naponta d. u. 3—6 óráig dolgozik a városi közgyűlési teremben, hol e hó 12-én gyűlést is tartott, melyen elhatározta, hogy a jubileumi ünnepségek alkalmából *Emléklapot ad ki*. Az emléklap szerkesztésére Kovács Dániel polg. iskolai tanítót és Salamon Ferencz daloskörti titkárt kérte fel. Ezen emléklapban emlék sorok is lesznek fölve; felkéri tehát a rendező bizottság e helyen is, városunk érdeklődő közönségét, hogy Emléksoraikat Kovács Dániel *címére f. hó 20-ik beküldeni sziveskedjenek*. A próbák is lelkesen folynak, majdnem 40-re megy azon veterán dalosok száma, kik a lefolyt 25 év alatt lelkes tagjai voltak az egyetnek, s kiket csak a mindennapi élet gondjai és kötelességei kényszerítettek arra, hogy az egyet szoros kötelékéből kilépjenek s kik most a legnagyobb lelkesedéssel csoportosulnak össze újból, hogy a negyedszázados ünnepély fényét, érdekességét és hatását emeljék.

Felhívás. Felhívjuk daloskörünk pártoló tagjait, hogy tekintettel a nagy mérvű költségekre, pártoló nyugtáikat lehetőleg aug. 1-ig váltsák ki az azzal jelentkező egyetl. A százas rendező bizottsághoz is ki lettek küldve a meghívók, mindazonáltal itt is kéri az elnökség a rendezőkül felkért tag urakat, hogy folyó hó 17-én délután 6 órákor a városi közgyűlési teremben megjeleni sziveskedjenek, mely alkalommal az albizottságok is megfognak alakítani.

Brassai bacsiról. Brassai bacsiról tudva van, hogy a virágokat nagyon szerette s a kolozsvári múzeum kertben sok mindenféle növényt ápolt és tenyésztett, köztük természetesen rózsákat is. A múzeum kert közhely volt még abban az időben s így bárki sétálhatott ott tetszése szerint. Egyszer aztán Brassai báci bosszankodva vette észre, hogy a rózsáit a sétáló publikum, — különösen a diák-emberek meg-meg dézsmálják. Kiíratta tehát egy táblára, hogy:

„Minden a szemnek,
Semmi a kéznek!”

A rákövetkező napokon rajta csipett néhány deákot, a kik éppen a rózsák körül ólálkodtak és a legszebb nyilásokat a szájjukkal tépték le. Az öreg tudós rákiáltott a nebulókra! — Nem látják a feliratot! Semmit sem szabad bántani! Egy igen bölcs diák erre azt válaszolta, hogy igenis látják a feliratot, s épen ezért nem a kezükkel, hanem a *szájukkal* szednek virágot, a mit a felirat sem tilt. Brassai báci teljes életében szigorú logikus volt és most is

szállodánkban és a kávéházakban töltöttük el; a rossz idő miatt a társaság nagyobb része estve elutaztunk Budapest felé, hová április 21-én reggel megérkeztünk és itt bevártuk társainkat, kik 22-én reggel megérkezve, azon napon délbe még egy közös ebédet ettünk a Pannoniába és egymástól szíves bucsut véve, utazó társaságunk feloszlott.

Mielőtt én is lezárnam soraimat köszönettel kell megemlékezzek Ngs. Prop. N. János urról, a nagy-váradai felső kereskedelmi iskola igazgatójáról, ki utazásunkat rendezte és vezette a nála már megszokott figyelemmel, mely úgy a látnivalók sokaságára, az utasok kényelmére kellő tekintettel volt, s mely előrelátó és heljes rendelkezésekkel — kivéve egyesekeket — társaságunk nagyobb része teljesen megelégedve volt.

Uti költségül beleszámítva egész utazásunk alatti teljes ellátást, kosztot, szállást s még a vezetők díjait is 400 frtot fizettünk, mely összeg eléggé nagy ugyan, de felszámítva azon távolságot, melyet bejártunk, azon kényelmet, hogy úgy a vasutakon, a hajón és ott, hol kiszállottunk, mindenütt első rendű helyeken utaztunk és elsőrendű szállodákban szállásoltunk és étkeztünk — tulságosnak éppen nem mondható, sőt talán kevés is volt; mert márcz. 24-től április 22-ig, harmincz napig tartott

utunk alatt, mindig kitűnő ellátásban részesültünk — az illető ország szokásai szerint — s hogy nekünk az olasz, az egyiptomi, különösen a jeruzsálemi konyha nem izlett a legjobban, az a mi hibánk, azért csak a mi szokásainkat lehet okolnunk, s hogy utunk nagy kiterjedésű volt, azt igazolja a következő kimutatás.

I. Tengeri utunk menet:

Trieszt—Velence	60	tengeri mértföld.
Velence—Valona	437	”
Valona—Korfu	665	”
Korfu—Alexándria	734	”
Alexándria—Port-Sayd	141	”
Port-Sayd—Jaffa	130	”
Jaffa—Fiume	1341	”
Visszajövet:		
együtt 2909.5 tengeri mértföld		
mely teszen 5388.4 kilométert.		

II. Szárazföldi utun:

Budapest—Trieszt	610	kilóméter.
Alexándria—Kairó	208	”
Kairó—Ismaila	156	”
Ismaila—Port-Sayd	80	”
Jaffa—Jeruzsálem	87	”
Jeruzsálem—Jaffa	87	”
Fiume—Budapest	604	”
együtt 1832 kilométer		
melyhez hozzá számítva a		
tengeri utat	5388.4	kilométer
összes utunk menet és jövet		
tett összesen	7220.4	kilométert.

Uti társaságunk 69. tagból állott, kik — nagyon keveset leszámítva — a legjobb egyetértésben, ugyszólva barátságban voltunk együtt, igyekezve azon, hogy utazásunkat egymásnak mentől kellemesebbé tegyük, s úgy is összeszoktunk, hogy egymástól elvállalunk, sokaknak nagyon rosszul esett. Előttem igazán feledhetlen lesz ezen mindig kedves társaság, kiknek mindegyikétől figyelmes, előékeny és kedves bánásmódban részesültem.

Most pedig Tisztelt Szerkesztő Ur! bucsut veszek öntől is, — valamint cikkeim netalán olvasóitól is, megköszönöm szíves türelmüket és elnézést remélek azért, hogy bátorokdram becses lapjának annyi oldalát igénybe venni, hová — biztosan — mások által tanulmányosabb, mulattatóbb és főképpen jobb cikkeket tudott volna nyomtatni, mint az enyéme; de megnyugtató és olvasóim előtt is mentesen ki azon őszinte vallomás, melyet cikkeim kezdetén legelőbb és most azok bevégezésénél — legutoljára is felemlitek, hogy én írói ember nem vagyok s magam jószántából nem is irtam volna utamról a nyilvánosságna egy betűt sem; — merészseggemnek egyedüli oka és okozója a Tisztelt Szerkesztő Ur volt, miért min-

den felelősséget ezennel órája háritok magamról...*) Velits Ödön.

*) Nem tehetem, hogy ezen érdekes közleményekért köszönetemet ne fejezzem ki „A Keleti Utazás” érdemes leírójának. Őszintén megvallom, miszerint akkor, a mikor elhatároztam volt ezen keleti utazásban résztvevő jó barátunkat fölkeríteni arra, hogy az utazása folyamata alatt tapasztalt és látott dolgokról ne csak annak a kedves szűk családi körnek számoljon be, a hová szíve vonzotta vissza a messze távolból, hanem hogy ezekről sziveskedjék a nyilvánosság előtt is beszámolni: nem hittem, hogy kéréssemnek oly nagy sikere leend. Hogy hasonlattal éljek: úgy jártam, mint a kinszet kereső, ki olyan helyen kísérel meg aranyok után kutatni, hol nem valami dus eredményre számított; de az első lépésnél már nem remélt lelet teszi őt gazdaggá. Így jártam én is: *kincs* (a Velits Ödön utazása folyamata alatt általa összegyűjtött és láthatóvá teendő emlékek) után kutattam — nem valami nagy eredményre való kilátással, — s lám a csalódás révén a „*a f. évi keleti utazás*” élvezetes leírásához jutottam, a melyet örömmre szolgált azután ezen lap t. olvasóinak is bemutatgatni. A mi jó barátunk „merészseggéért” tehát szívesen elvállalok minden felelősséget, biztos lévén abban, hogy a nyilvánosság itélő széke előtt *felelősségre vonatásom* nem fog bekövetkezni. Hiszen könnyű nekem nagy lelkiemnek lennem és a felelősséget elvállalnom akkor, a mikor tiszta tudatában vagyok annak, hogy a nyilvánosság ezen itélő széke előtt (melytől a mi jó barátunk annyira félni látszik) nem engemet vonnak majd felelősségre a reám háritott „merészseggéért”, hanem a keleti utazás leírójának adatik meg a fáradsága által igazán kiérdemelt elismerés koszorúja... Szerk.

respektálta a diák okoskodását. Látszólag tehát elég nyugottan válaszolt: — Igaz! igaz! Nem gondoltam arra, hogy itt számárok járnak.

Esküvő. F. hó 15-én esküdtek egymásnak örök hűséget Mezei Anna és Doleschal Aladár, torda városi mérnök. A polgári kötés után — melyet Velits Ödön polgármester végzett — a fiatal pár nagy számú nászkisérrel mellett az év ref. templomában jelent meg, hogy a polgárilag már megkötött házassági frigyökre Bodor Jenő Zagoni pap által a papi áldás is megadássék. Szerencsét kívánunk a fiatal párnak!

Monory Sandor vidéki szintársulata, Tordán átutazólag 4 előadást fog rendezni a Széchényi ligetben levő nyári táncz helyiségben, előadván f. hó 20-án „az Árendás zsidó“-t, 21-én „a Proba házasság“ című vig színművet, 22-én „Lili“-t és 24-én „Czélesztin apó“ című új operettet. Mind a négy előadásban vendégszeretelpni fognak: *Solymossi Elek*, a budapesti népszínház első énekes komikusa és nevezettnek színész iskolájában kitüntetéssel végzett énekesnők: *Harmath Józsa* és *Harkányi Gizella*. Ajánljuk ezen városunkban rövid ideig tartózkodó szintársulatot közönségünk szíves pártfogásába.

Meghívó. Az ujtordai ev. ref. egyház orgonája kijavítási költségeinek fedezésére 1897. évi július 18-án (kedvezőtlen idő esetén 25-én) az ev. ref. fiúiskola udvarán zártkörű nyári tánczvigalmat rendez. Kezdeté d. u. pont 6 órakor. Belépti díj: személyjegy 60 kr. Gyermekjegy 30 kr.

A Petőfi-szobor leleplezése Segesvárt. A segesvári csatában 1849. július 31-én elesett névtelen hősöknek s az ugyanakkor itt eltűnt s valószínűleg a kegyelettel fentartott, közös sirban nyugvó Petőfi Sándornak a hazafias közönség áldozatkészségéből sikerült végre valahára emléket állítani föl. Az emlékműnek egyike egy kőből épült oszlop, mely a csatatéren, a közös sírhalom fölött emelkedik; másika a költőnek sikerült ércszobra, mely a segesvári várban, a vármegyeház előtti téren, annak a csatatérre néző pontján van elhelyezve. Ezen emlékműveket folyó évi július 31-én a csata évfordulóján fogják ünnepélyesen leleplezni. A leleplezési ünnepély szónokai Szász Gerő, az Erdélyi Irodalmi Társaság alelnöke, ki a csatatéri emlékoszlopnál Fehéregyházán délelőtt 10 órakor, és Bartók Lajos, a Petőfi-társaság alelnöke, ki Segesváron, a Petőfi szobornál déli 12 órakor fog beszédet tartani.

Meghívó. A torda-turi unitárius egyház a papi lak kijavítására, 1897. évi július hó 18-án Endes Kálmán kerthe-lyiségében zártkörű nyári tánczvigalmat rendez. Védnökök: Endes Kálmán, id. Ferenczy József, Csipkés Viktor, elnök, ifj. Ferenczy József, Tóbiás József, alelnökök. Kovács Sámuel, pénztárnok, Halmágyi Károly, ellenőr. Belépti-díj: Személyenként 1 frt, Családjegy 2 frt, Kezdeté délután 5 órakor.

A sertésvész, Tordán már megszűnt. Az állami állatorvos ugyanis konstatálván a vész megszűnését, megtette a hatóság a szükséges lépéseket, hogy a város a zár alól felmentessék.

Vizbe ölte magát. Lukács József, torda városi tanácsi kézbesítő, f. hó 8-án reggel eltávozott családja köréből, a nélkül, hogy valamit szollott volna. Miután azonban nevezett azon nap nem ment haza, ez a távol maradás méltó aggodalmat kelthetett az eltávozott nevében: valjon nem történt-e valami szerencsétlenség férjével? A rendőrség utján is megkezdődött tehát a nyomozás, de minden eredmény nélkül, mert az eltűnt egyén még 4 nap alatt sem volt feltalálható. F. hó 10-én azonban megérkezett Gyéresről a Hiob hír, hogy az Aranyos folyó Gyéres közelében egy ismeretlen embert vetett ki a partra. Ezen hír vétele után az eltűnt ember egyik fia nyomban eltávozott Gyéresre, sejtve, hogy a

viz által partra vetett ember senki sem lehet más, mint az ő édes apja. Ő volt. — A szerencsétlen embert az étellel való küzdelem annyira megtölte, hogy még a reményt is elvesztette egy jobb jövő iránt. Ily állapotban aztán kivesszett lelkéből az istenben való bizalom is, a mely még meg védhette volna őt a mostoha sorsával való küzdelemben a teljes legyőzetéstől. Legyőzetett s mint ilyen az Aranyos vizében keresett szabadulást. A szerencsétlen embert — mivel a 4 napig tartó vízben létele miatt erősen oszlásnak volt indulva — Gyéresen temették el f. hó 13-án.

Szőlőkivitelünk érdekében. Az „Országos szőlőtelepítő szövetkezet“ megtette az első lépéseket arra nézve, hogy Magyarország ez évi csemegeszőlő termése az orosz- és németországi piacokon helyeztessék el. Sőt kilátás van arra, hogy a szállításra alkalmas borszőlő fajok p. u. Bakar, Mézesfehér, Dinka stb. is, — mint csemegeszőlő — lesznek értékesíthetők. A szőlőkészleteket a legelső rangú orosz- és németországi cégek veendik át. A szőlőért nálunk ismeretlen magasságu árak fognak fizettetni. A kötések a szövetkezet és a külföldi cégek közt a legközelebbi időben valószínűleg már létrejönnek. Azon szőlőtermelők, kiknek szállításra képes szőlőfajokból termésük mutatkozik, készleteiket az „Országos szőlőtelepítő-szövetkezet“nél Budapest, VI. Nagymező-utca 12. bejelenthetik.

Utazási ösztöndíj iparosoknak. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, a kereskedelmi miniszterur 39016/97. sz. felhívása alapján pályázatot hirdet a pesti magyar kereskedelmi bank által alapított 675 frt utazási ösztöndíjra. A pályázati feltételei a következők: Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti és kassai állami ipariskolát jó sikerrel végezték, mely körülmény iskolai végbizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása, vagy tovább tanulmányozása végett az illető tanulmányutat megtenni szándékozik. Felmentendők folyamodónak esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmányut programja és időtartama. Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalait a tanulmányut befejeztével itthon értékesíthetni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányu tanulmányokra hivatkozhatik — és ezt igazolni képes — valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesíttetni. A pályanyertes a tanulmányutról a miniszter arhoz jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembe vételével szerkesztendő folyamodványok a kereskedelmi miniszter urhoz címezve alólírott keresk. és iparkamarához f. évi július hó 20-ig nyújtandók be Kolozsvár, 1897. július 6-án. Sigmond Dezső, elnök. Gámán Zsigmond, titkár.

Hió ländler bácsi, folyó hó 19-én megkezdte a vívás-tanfolyamot a „Régi Caszinó“ nagytermében, a melyre tisztelettel felhívja az érdekeltek figyelmét.

IRODALOM.

Szilágyi Sándor és a Magyar Nemzet Története. Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tizkötetes nagy munkát, melyből most jelentek meg a 111., 112. és 113-ik füzetek, újabb kitüntetés érte abban a meleg óvációban, a melyben Szilágyi Sándort, „A magyar nemzet történetének“ szerkesztőjét részesítették születésének 70-ik évfordulója alkalmával. Az egész tudós világ figyelme Szilágyi Sándor, a magyar történeti irodalom legkiválóbb képviselője felé irányult, ki immár több, mint ötven éve munkálkodik, a történetírás terén és

munkás életének valóban legszebb koronája lesz ez „A magyar nemzet története“ című millenniumi munka, mert ebben Szilágyi Sándor összegyűjtve, feldolgozva, kritikailag rendezve nyújtja a hazai történetirodalom összes nagybecsű vívmányait, a melyeknek eléréseért annyi sok jeles történet-tudóssal egyetemben talán mégis Szilágyi Sándor tett legtöbbet. Ő ugyanis nemcsak maga irt szakadatlanul, de egész történet-írói nemzedéket nevelt, kik aztán Szilágyi Sándor utmutatása szerint kezdtek és támogatása mellett folytatták sikereiben gazdag pályájukat. Ennek a nagy munkának irói közül is jelentékeny rész közvetlen Szilágyi Sándor iskolájából került ki; a többiek pedig, mint magasán felül álló történetírói tekintély körül csoportosulnak most az ő szerkesztősége alatt. Szilágyi Sándort különben ennek „A magyar nemzet történetének“ szerkesztése alatt, már a harmadik nagyobb kitüntetés érte. Tavaly a bécsi tudományos akadémia választotta meg tagjai sorába. Ebben a nagy kitüntetésben eddig magyar ember vajmi kevés részesült. Ez is bizonyítja azt, hogy Szilágyi Sándor történetírói tekintélye még a haza határáon kívül is megtartja fényét. Nyomban követte ezt a kitüntetést a királyi kegyelem és elismerés megnyilatkozása, midőn Ő Felsége Szilágyi Sándort miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel ruházta fel. Mi pedig valóban nem kívánhatunk jobbat az agg tudósnak, minthogy legjobb munkabíró erejében és páratlanul álló munkakedvének csorbithatatlan megőrzésével fejezze be ennek „A magyar nemzet történetének“ szerkesztését és érje meg annak minél több kiadását.

A „Fiatalság Barátja“ szerkesztője, Boros György előre kívánja értesíteni lapunk útján a magyar ifjúságot, hogy alap ma-holnap készen lesz és egy csomó szép és kedves olvasmányval, talánynyal, mesével és képpel lesz megrakodva. Megviszi mindenkinek a jó néhai Brassai bácsi képit; el fog mondani egyet-mást arról az indiai nővéréről, melyet a Brassai nevére kereszteltek. Bemutatja az unitárius püspök arczképét is, egy szép czikk mellett, melyet a püspök dr. Brassairól mond el az ifju olvasóknak. Bemutat egy angol mamát, a ki elbeszéli, hogy él és mivel foglalkozik az ő három iskolás leánya. Egy angol tanító nénit, a ki azt meséli el, hogy egy afrikai királyfi hogyan hagyta el pogány vallását, hogy lett kereszténynyé és hogy átogatta még most a tavaszon az angol királynőt. Lesz benne a székelyekről, régi dolgaikról s mostani életökről. Bemutatjuk több székely képét és dr. Hankó urtól rajzokat. Egy csomó mesével Versényi György és mások fognak kedveskedni. Versikékben nem lesz hiány. Arról is van gondoskodva, hogy fejtőre talány bővíben legyen a Fiatalság Barátjában, melynek mindezek fejében csak 5 kr lesz az ára, ha legalább tíz példányt egyszerre rendelnek meg. Egy példányt 10 kr-ért küld a kiadóhivatal. A megrendeléseket postautalványon kéri Kolozsvárra a „Fiatalság Barátja“ kiadóhivatala.

Keresztény magvető XXXII-ik évi 3-ik füzeté Péterfi Dénes és Kovács J. szerkesztésében megjelent. A terjedelmes füzet változatos és gazdag tartalma a következő: Vallási és egyházi reform. Dr. Gál Kelemen. Istenről való szent elmélkedések a XVII-ik században. (Második közlemény.) Kanyaró Ferencz. Brassai, mint collegiumunk tanára. Kóváry László. Vargyasi Dániel Péter és családja, Boros György. Hálaünnepélyt bezáró beszéd. Boros Sándor. Adalékok Basillius István életéhez. Pokoly József. Párisi levél. Charruárd D. Dr. Brassai Sámuel. (Nekrológ) Péterfi Dénes. Ima dr. Brassai Sámuel felett. Ferencz József. Bucsuszó Brassai sirjánál. Kozma Ferencz. Irodalmi értesítő. Különfélék. Aranyköny.

Még a pokoli meleg sem akaszt meg minket abban, hogy ismét meg ne emlékezzünk irodalmi rovatunkban a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) budapesti könyvkiadó cégénél megjelent Szalay-Baróti féle „Magyar Nemzet Történeté“-ről, melyből most a 65-ik füzet érkezett hozzánk. A II. Rákóczy-féle fölkelésnek rendkívül érdekes eseményeit olvassuk e füzetben; a kuruczvilág utolsó felvillanását az ő szövényes politikai szereplőivel és hadi korypheusaival látjuk magunk előtt elvonulni Szatmárig, hol a rég áhított béke hazai történelmünk egyik legeseménydusabb, de de egyik legszomorúbb korszakát is bezárja. (1711.) Jelen füzet külön melléklete I. József császár-királynak az arczképe. A szöveg közé nyomott illusztrációk pedig a következők. XII. Károly svéd király, Heister Siegfried, Károlyi Sándor arczképe és aláírása. Harcz kuruczok és labanczok között Pálffy János, II. Rákóczy Ferencz aláírása, Nagy Péter orosz czár, kuruczok. A majtényi gyegyerletétel, Eleonora császárné és III. Károly megerősítik a szatmári békét.

Az Erdélyrészi Kárpát Egyesület kiadásában Kolozsvárt most jelent meg és ott kapható: Székelyföld. Irta: Hankó Vilmos dr. 115 szebbnél szebb eredeti képpel, melyeket rajzolták: Goró Lajos, Huszka József és Tull Ödön. A munka azt a földet ismerteti, mely egyesíti magában minden ország táj és természeti szépségeit, melyek közül egyik másik valóságos Isten csodája, csoda mint tünemény, csoda mint látvány. A pazar kiállítású diszmunka diszkötésben 5 frt, füzve 3 frt 50 kr. Rendkívül érdekes vonzó munka ez, melyet a hazai sajtó a legismerőbben méltatott. Különösen az ifjúság merithet belőle hasznos ismereteket. A király és királyné Ő felségeik, valamint a főherczegek e gyönyört munkát a magán könyvtáraik részére elfogadták.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Az új osztálysorsjátékról.

Folyó évi október hó elsején a magyar korona országában a kis lottó megszűnik létezni s helyét az állandó magyar királyi osztálysorsjáték foglalja el.

Ez utóbbiról óhajtunk e kis czikk keretében röviden megemlékezni.

A osztály-sorsjáték intézmény külföldön, de különösen Németországban már nagy teret hódított magának és közkedveltségnek örvend; általánosan ismert dolog, hogy mily nemes és nagy fontosságu, közgazdasági és humanus okok vezérelték kormányunkat akkor, midőn a mult évi kitünő eredményi kísérlet után, az új intézményre vonatkozó törvényjavaslatot az országgyűlés elé terjesztette.

Az állandó osztálysorsjáték financírozására hazánkban az állam szigorú ellenőrzése mellett, több hazai és külföldi pénzintézetből álló külön társulat alakult, mely az első osztálysorsjáték tervezetét már nyilvánosságra hozta. E tervezet szerint az első osztálysorsjáték folyó év november havától 1898. február közepéig fog tartani, mely idő alatt, mindég három heti időközben hat húzást ejtenek meg, melyeken összesen 50.000 kisebb-nagyobb nyeremény kerül sorsolás alá; tekintve tehát azt, hogy az első osztályos sorsjátékokra csak 100 ezer darab sorsjegyet bocsátanak ki — mi aranyitva hazánkban átlag 8—10 millió főből álló játszó közönségéhez, csekélység gyanánt tűnik fel — nem pusztán üres reklám az, hogy: „minden második sorsjegy nyer.“

A tervezet szerint hat osztályra osztott sorsjegyek árai: az első osztályban 12 korona, a másodikban 20 korona és így tovább 32 korona, 40 korona, 32 korona és végül 24 korona úgy, hogy egy egész, vagyis mind a hat húzásra érvényes sorsjegy ára 160 korona; vannak azonban fél, negyed és nyolczad sorsjegyek is;

legkisebb betét gyanánt (az első osztályra) 150 korona = 75 krajczár van megállapítva.

Megjegyzendő, hogy mindazon sorsjegyek után, melyek egy későbbi buzásra vétetnek, az előző osztályok betétei is megfizetendők s így egy harmadosztályú sorsjegy áranem 32 korona, hanem 64 korona lesz.

A múlt évi kísérlet és a kibocsátandó sorsjegyek korlátolt száma 100 ezer drb. után ítélve, azok nagy keletnek fognak örvendeni és nem csodálkozunk azon, hogy Németországban az osztálysorsjegyek, különösen a húzások előtt, magas felpénzzel adatnak-vétetnek; ezen eset nálunk is nagyon könnyen beállhat.

Bizton várható, hogy a kis lottót némileg helyettesítő, sokkal igazságosabb, reálisabb és szilárd alapra fektetett új intézmény hazánkban is be fog válni, főleg jótékony erkölcsi hatása nem fog elmaradni és így az első osztálysorsjátékot csakhamar követendi a második.

V.

A luczerna szárítása.

Hogy mily hasznos és áldásos növény a gazdára nézve a luczerna, azt úgy hiszem, mondanom sem kellene, hiszen eléggé igazolja azon körülmény, miszerint napról-napra mindinkább terjed s a legutolsó földmives is arra törekszik, hogy egy darab luczernással bírjon.

Hanem hát, valamint a legszebb fénynek is vannak árnyékai, épp úgy a luczernának is meg van az a természete, ha az ember a felszárításánál nem ügyel eléggé, hát a leveleit elhullatja s maga a kopaszszár kerül a szénapadlásra. Már pedig az is bizonyos dolog, hogy nem a szárban, hanem a levelekben van a tápláló erő s így a leveleit lehullatott száraz luczernaszár magában véve, édeskeveset ér.

Hogy a levelek a szárításnál le ne peregenek, első sorban is arra ügyeljünk, hogy ne kelljen azt gyakran forgatni, minél többször forgatjuk, annál több levél hull le. E szerint tehát célszerű a lekaszált luczernát még zölden szép egyenletesen elrázogatni, hogy így a száradás a lehető legnagyobb felületen történhessék.

Igy hagyjuk azt vagy két napig száradni s csak azután gondolunk a megforgatásra. A levelek akkor szoktak legkönnyebben leperegni, a midőn szárazak: azért a megforgatásnak vagy este, vagy reggel harmattal kell megtörténnie, sőt akkor is oly óvatosan, mintha tojással bánnánk.

Stájerországban, vagy pedig Bajorországban is olyanféle ágas-póznákat és készülékeket dugdosnak a luczernásokon végig, melyek hasonlók a mi tejes-köcsög tartóinkhoz s ezen szárítják akár a luczernát akár a lóherét. S mindez csak abból a célból történik, hogy ne kelljen azt a forgatásnál mozgatni, hanem, hogy a levegő és meleg minden oldalról érven, amugy egy helyében megszáradhasson.

Szintugy a gyűjtésnek is nem törékeny, hanem szívós állapotban kora reggel kell megtörténnie, ügyelvén mindig arra, hogy lehetőleg kiméletesen bánjunk el vele.

A jól szárított luczerna igen becses és értékes téli takarmányt ad, a melyet ló és szarvasmarha nemcsak egyaránt kedvel, hanem gazdag tápértékénél fogva, meg is hizik a jószág tőle.

Szám 889—1897.

Arverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti kir. járás-bíróság 1897. évi 59,530. számú végzése következtében Szigeti Gyula ügyvéd által képviselt Salamon Sándor javára Mandula Béla és Ehrenfeld Mór ellen 111 frt 90 kr jár. erejéig 1897. évi május hó 7-én fogatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 336 frt 19 kr-ra becsült rőfös kereskedésbeli portékákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m.-ludasi kir. járás-

bíróság 3199—1897. sz. végzése folytán 111 frt 90 kr tőkekövetelés, ennek 1897. évi évi jan hó 15 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 56 frt 78 krban bíróság már megállapított költségek erejéig M.-Ludason Ehrenfeld Mór lakásán leendő eszközzésére 1897. évi július hó 21. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt M.-Ludason, 1897. július hó 1.

Moga László, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 177—1897.

vhj.

Arverési hirdetményi kivonat.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a topánfalvi kir. járás-bíróság 1896. évi 771 polg. számú végzése következtében dr. Bogdányf Lajos tordai ügyvéd által képviselt toroczkói takarékpénztár javára Löwy Zsigmond topánfalvi lakos ellen 300 frt s jár. erejéig 1896. évi márcz. hó 16-án fogatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 460 frtra becsült butorok, zongora és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverése eladatnak.

Mely árverésnek a tordai kir. bíróság

2162—1897. számú végzése folytán 300 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi január hó 22. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 56 frt 10 krban bíróság már megállapított költség erejéig Topánfalván Löwy Zsigmond lakásán leendő eszközzésére 1897. évi július hó 26. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Tordán, 1897. június 10.

b. Molnár Sándor, kir. bir. végrehajtó.

A brassói portland-czement-gyár

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Tordán kapható: FLACHBART KÁROLY

25—0 urnál, a hol

— Román-czement —

is mindig a legjobb minőségben található.

FIGYELEMRE MÉLTÓ!!!

Van szerencsém a n. é közönség becses figyelmét felhívni egészen ujonnan berendezett üzletemre, hol készítek mindennemű

ruganyos kocsikat, gazdasági szekereket

s elvállalok minden e szakmába tartozó javításokat.

Megrendeléseket a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan eszközölök.

Raktáromon többféle kész ruganyos kocsikból mindig

nagy készletet tartok

melyeknek eladását készpénzfizetés mellett feltűnő olcsó árban eszközölöm, kívánatra azonban részletfizetéses üzletkötésekbe is bocsátkozom.

A nálam elkészítésre megrendelt vagy tőlem készen vett árukért egy évi szavatosságot vállalok.

Tisztelettel

UGRAY JÓZSEF,

kocsigyártó

Tordán, Egyházfalva-utca 26.

RAKTÁROMON LÉVŐ NYÁRI CZIKKEK TULHALMOZOTTSÁGA VÉGETT az alantabb felsoroltakat a következő leszállított árakon szolgálom csak készpénzfizetés mellett!!

u. m.:

Jó mosó Cretonokat (voilokat) — 20 — 12
" " franczia — 30 — 16
" " Batisztokat — 35 — 22
"Indigó (kék) Voilok — 18 — 12
Fürdő ruháknak és függönyöknek való kartonok — 20 — 10
Szerb vásznak, jó szintartókat — 20 — 10
Finom szőtteseket — 18 — 10
Valódi lenszőtteseket — 22 — 15
Ingeknak való szőtteseket, vil. színben — 25 — 15
Segesvári gyolcsok 5/4-os — 20 — 12
1 veg. Irlandi és Creasz vékonyzálú vásznak — 8 — 5 50
40 meteres finom hollandi vásznak — 18 — 10 —
Csikos Damasztgradli (csinadt) ágyműnek — 30 — 15
Valódi szépeességi Damaszt gradli virágos — 35 — 18
Finom rumburgi vásznak metere — 80 — 45
Színes kávé abroszok — 80 — 45
6 személyes színes valódi szépeességi kávé készlet — 8 — 4 25
Fehér 5/4, 12/4 és 24 szem. való asztalterit. 4.6.10. — 2.3.5. —
Disztörülközők — 1 — — 50
Keresztzemes törülközők — 80 — 50
4 meter hosszú függönyöket — 2 20 1 15
1 garnitúra (2 ágyterítő és 1 abrosz) — 8 — 5 —
Futó szőnyegek 20 krtól felfelé — — — —
Női gigerli kalapok — 1 50 — 75

Ezelőtti ár: Jelenl. ár:

frt kr frt kr

Disztített női kalapok — 5.6.7. — 2.50.3. —
Franczia batiszt, karton és selyem napernyők — 2.3.4. — 1 —
120 centimeteres finom selyem ruhakelmék és lüszterek — 2 20 1 —
6 meteres angol Robék (egyes ruháknak való) — 18 — 12 —
120 m. finom fekete női szövetek — 1 75 1 20
Fekete gyász Crepek 120 centimeteres — 1 50 1 20
Rózsaszínű, fehér és crém színű Crepek — 1 — — 50
Nyers selymek — 1 50 — 90
Fekete Marvellieuselymek — 1 50 1 —
Finom fekete és Taftselymek — 2 — 1 25
Női ingbluzok — 3 — 1 40
Női fürdőkosztümek — 2 50 1 30
Női ingek, corzetek és alsónadrágok — 2.50.3. — 70 k. 1.50
Csipke, fállyal, ovvirrozott Crepek és Crepdechinek — — — —
Csipkeszőrvetek, arany- és ezüstszínek fele áron — — — —
Női Plastronok (ingelők) — 75 — 40
Női brünelcipők — 2 50 1 20
Női gumiczipők szegzett bőrtalppal — 1 60 1 10
Női lakezipők — 2 50 1 60
Női színes és fekete legűnőbb selymekzettyük — 1 — — 25
Lenzsebkendők tuczatja — 4 — 2 —
Miderek (derékfűzők) — 3 — 1 20
Finom stikélések (hímzések) Madapolán — 40.60 — 10.15.
Női pelerinek és kabátok 1 frt telyebb

Ezelőtti ár: Jelenl. ár:

frt kr frt kr

Kezdetmunkák futók, credenczkendők, tárczakendők, tablették, szervéták, milyeuk, stb. stb. 5 krtól kezdve felyebb, filozelselynek matringban, vagy kartján 2 kr, filofosz és kordonet, bulyonok és aranyszálak és ezüstben fél árban, női övek, kopácsi övek fele árban.

1 női ruhához összes hozzávalók: 4 méter foulard = szatin, 15 drb. halcsont. 2 meter derékbélés, 1 mtr. alypléhelés, 4 mtr. gömbölyü alyzsinor, kapocs, óvszalag, óvkeménység, minden színben 1 frt 45 kr, női bőrczipők 2 frt 40 kr, lőször minden színben 22 kr.

Férfi ruhakelmék 1 öltönyre összes hozzávalóval 4 frt 25 krtól kezdve a legűnőbb 15 frtig.

Férfi finom szatíngeek 90 kr.
" selyemgeek 2 frt 25 kr,
" harisnyák 6 krtól felfelé.
" nyári sely. kezty. 35 krtól f.

Férfi bőrczipők 2 frt 65 kr.
" gallérok, 4 rétiük drbja 10 kr.
" kézelők 4 rétiük párja 27 kr.
" fin. sifoningeek 1 frt 20-tól fel.

Férfi alsó nadrágok 45 krtól fel.
" uszó nadrágok 25 kr,
" vászonczipők bőrtalppal
" nyakkendők fél árban

nyári paplanok 1 frt 75 kr.
kasmirpaplank két személyes 3 frt 7.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

DICK JAKAB.

Torda, (főter) Magyarósy-féle házban.

1—3